

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Відокремлений структурний підрозділ
«Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка»

Циклова комісія технологічної освіти

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Основи менеджменту в закладах освіти»

Код дисципліни	ВК
Освітній рівень	фахова передвища освіта
Статус дисципліни	вибірковий освітній компонент ОПП (за вибором здобувача фахової передвищої освіти)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014.10 Середня освіта «Трудове навчання та технології» 014.10 Середня освіта (Технології)
Освітньо-професійна програма	Трудове навчання та технології Середня освіта (Технології)
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форми контролю	залік

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Заїка Олексій Михайлович , викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист
Контактний телефон	0993784610
E-mail:	zaikappkgnpu@gmail.com
Профіль викладача	https://ppk.gnpu.edu.ua/pro-koledzh/metodychna-ta-naukova-robota/czk-tehnologiyi-osvity/zayika-oleksij-myhajlovych/
Консультації	Середа 14.00-15.00

1. Анотація курсу

Місце освітнього компонента (ОК) в ОПП:

ОК «Основи менеджменту в закладах освіти» є компонентом самостійного вибору здобувачів освіти за ОПП Середня освіта «Трудове навчання та технології» рівня фахової передвищої освіти. Освітній процес охоплює лекційні та практичні заняття, виконання самостійних робіт, модульних контрольних робіт та підсумковий контроль у формі заліку.

Навчальна дисципліна «Основи менеджменту в закладах освіти» спрямована на формування фахових компетенцій у сфері управління закладами освіти шляхом освоєння базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів формування комплексного механізму управління результативністю діяльності закладу освіти. Акцент робиться на здобутті практичних навиків реалізації функцій менеджменту, обґрунтування управлінських рішень в умовах мінливого зовнішнього середовища.

Предметом вивчення є сучасна система управління, яка породжена об'єктивною необхідністю та закономірностями ринкових відносин господарювання, пов'язаних з орієнтацією освітніх організацій на попит і потреби ринку; забезпеченням зацікавленості працівників у найвищих кінцевих результатах; широким використанням новітніх науково-технічних досягнень; регулюванням відносин між закладами освіти та іншими організаціями.

Мета вивчення дисципліни – формування у майбутніх фахівців у сфері освіти сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, а також розуміння концептуальних основ системного управління освітніми організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Основними завданнями навчальної дисципліни є підготовка здобувачів освіти з питань:

- ~ сутності основних понять і категорій менеджменту та управління;
- ~ принципів та функцій менеджменту;
- ~ системи методів управління; змісту процесів та технології управління;
- ~ основ планування, здійснення мотивування та контролювання;
- ~ організації взаємодії та повноважень;
- ~ прийняття рішень у менеджменті;
- ~ інформаційного забезпечення процесу управління;
- ~ керівництва та лідерства, стилів управління;
- ~ системи управління конфліктами;
- ~ етики і відповідальності у менеджменті;
- ~ ефективності управління.

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти **знає**:

~ особливості розвитку управлінських ідей за всю історію людства;
~ закономірності, функції, принципи та методи менеджменту;
~ елементи внутрішнього та зовнішнього впливу на заклад освіти;
~ основи комунікаційного процесу в організаціях;
~ теорію прийняття управлінських рішень;
~ теоретичні основи мотивації та групової динаміки;
~ принципи побудови ефективної теми управління персоналом;
~ методи та засоби забезпечення ефективного управління закладами освіти.

Здобувач освіти **вміє**:

~ розробляти організаційні системи управління організацією;
~ приймати науково-обґрунтовані управлінські рішення;
~ правильно застосовувати різноманітні методи управління;
~ реалізовувати основні функції і принципи менеджменту;
~ забезпечувати ефективність діяльності організації;
~ проводити суспільні процедури організації;
~ створювати ефективну систему мотивації в організації.

Інтегральна компетентність:

– здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми менеджменту, що передбачає використання різноманітних методів прийняття та реалізації управлінських рішень, застосовування певних теорій та наукових методів у професійній діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК4 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

ЗК8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Фахові компетентності:

СК2 Здатність планувати й організувати освітній процес у демократичному стилі; готовність педагогічно, психологічно й методично грамотно організувати свою професійну діяльність.

СК4 Здатність створювати розвиваюче освітнє середовище, забезпечувати сприятливий морально-психологічний клімат навчально-виробничої діяльності та високий рівень культури її організації.

СК6 Здатність здійснювати ділові комунікації в професійній сфері.

СК11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Програмні результати навчання за ОПП:

РН3 Вільно спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово, володіти культурою мовлення, логічно викладати думки фаховою державною та іноземною мовами.

РН4 Самостійно планувати й організувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти відповідно до вимог охорони праці виробничої санітарії та пожежної безпеки.

РН9 Застосовувати мотиваційні заходи до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

РН11 Оцінювати стан сформованості професійної компетентності здобувачів освіти.

РН19 Аналізувати економічні показники та робити висновки щодо покращення результатів діяльності підприємств.

2. Організація навчання

Методи навчання

Словесні, наочні, пояснення педагога й організації самостійної роботи, підготовки до вивчення матеріалу, що передбачає підвищення інтересу, пізнавальної потреби, актуалізацію базових знань, необхідних умінь і навичок; вивчення нового матеріалу; конкретизації й поглиблення знань, набування практичних умінь і навичок, які сприяють використанню пізнаного інтересу; контролю й оцінки результатів навчання, опора на індуктивні й дедуктивні, аналітичні й синтетичні методи, організації діяльності студентів, стимулювання діяльності, наприклад, конкурси, змагання, ігри, заохочення й інші методи перевірки й оцінки знань.

Репродуктивний метод (застосування вивченого на основі зразка або правила).

Практичний метод (на перший план висувається вміння використовувати на практиці теоретичні знання, сприяє поглибленню знань і умінь, покращує якість вирішення завдань корекції та контролю, стимулює пізнавальну діяльність).

Метод проблемного викладу (використовуючи будь-які джерела й засоби перед викладом матеріалу здійснюється постановка проблеми, формулювання пізнавального завдання, розкриття системи доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, способи розв'язання поставленого завдання).

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші пошукові дії.

Метод проекту (організація навчання здійснюється таким чином, що студенти, набувають знань у процесі планування та виконання практичних завдань - проектів, що дає змогу тісно поєднувати теорію з практикою).

Структура дисципліни

№ теми	Назви розділів, тем	Кількість годин, відведених на:			
		Аудиторні заняття			Самостійна робота здобувачів освіти
		Лекцій	Лабораторних занять	Практичні заняття	
Змістовий модуль 1. «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ»					
1	Тема 1. Вступ. Сутність, принципи, функції і цілі менеджменту та еволюція його розвитку.	2		2	4
2	Тема 2. Основні методи і функції менеджменту.	2		2	4
3	Тема 3. Заклад освіти як ключовий об'єкт управління.	2		2	4
4	Тема 4. Внутрішнє та зовнішнє середовище закладу освіти.	2		2	4
5	Тема 5. Класифікація комунікацій. Комунікаційні	2		2	4

	бар'єри.				
Змістовий модуль 2. « НАЙВАЖЛИВІШІ ФУНКЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ»					
6	Тема 6. Управлінське рішення: основні поняття, класифікація.	2		2	4
7	Тема 7. Мотивація. Планування. Контроль.	2		4	4
8	Тема 8. Влада та особистий вплив. Стили керівництва.	2		4	4
9	Тема 9. Управління конфліктами, змінами і стресами. Глобальні виклики.	2		4	6
10	Тема 10. Модель сучасного менеджера. Планування і організація праці менеджера.	2		4	4
Всього		20		28	42

3. Система оцінювання

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з дисципліни «Основи менеджменту в закладах освіти» ґрунтується на компетентнісному підході.

Навчальні досягнення майбутніх вчителів трудового навчання та технологій закладу загальної середньої освіти з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, що базується на принципі коопераційної звітності, обов'язковості поточного (захист практичних робіт) та модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Форми оцінювання ОК: *усна* (захист практичних робіт у формі бесіди, доповідь з тем винесених на самостійне опрацювання, тощо); *письмова* (звіт з виконання самостійної роботи, реферат); *тестова* (за закритими тестами); *самоконтроль* (самооцінка, тощо).

Оцінювання кожного виду роботи (наявність конспекту, виконання практичних робіт, написання модульних робіт, виконання самостійної роботи, залік) студента відбувається за 4-бальною шкалою згідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за 4-бальною шкалою	Критерії оцінювання
5	Відповідь і завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент володіє узагальненими знаннями з теми заняття, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозування; вміє ставити та розв'язувати проблеми.
4	Відповідь і завдання – повні, але з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача. Студент вільно володіє вивченим матеріалом з теми, зокрема, застосовує його на практиці; вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію. Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу з теми, але потребує консультації викладача.

3	Відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; знання є достатньо повними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими огріхами. Здатен на реакцію відповіді іншого студента, опрацювати матеріал самостійно.
2	Відповідь і завдання відзначаються наявністю фрагментарності виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент володіє матеріалом з теми на рівні окремих фрагментів; з допомогою викладача виконує елементарні завдання; контролює свою відповідь з декількох простих речень; здатний усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з науково-методичним джерелом, відсутні сформовані уміння та навички.

Підсумкова оцінка курсу є сумою балів, одержаних за окремі види навчальної діяльності: поточний контроль (оцінка рівня засвоєння тем для самостійного опрацювання, оцінка за виконання практичних робіт), підсумковий тестовий контроль за змістовними модулями, складання заліку.

Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 100 балів.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Аудиторна робота															СРС	Підс. контроль	
Наявність конспекту	Практичні заняття														Модульний контроль	1	залік
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
1-10															1	1	
*ВК: 0,1	ВК: 0,35														ВК: 0,2	ВК: 0,25	ВК: 0,1

*ВК (ваговий коефіцієнт) – числовий коефіцієнт (параметр), що відображає рівень значимості виду діяльності здобувача освіти, порівняно з іншими факторами, який впливає на загальну кількість балів і розподіляється окремо за кожний вид роботи (сума всіх вагових коефіцієнтів дорівнює 1).

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		
A	4,51-5,00	90-100	5	зараховано	<p><i>Відмінно</i> - студент демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями (дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, виконання практичних завдань та вправи є правильними, демонструє знання підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу). Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.</p>
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
	4,60	92			
	4,55	91			
4,51	90				
B	4,01- 4,50	82-89	4	зараховано	<p><i>Добре</i> – студент демонструє достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями та навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав всі практичні завдання з незначними недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.</p>
	4,50	89			
	4,43	88			
	4,36	87			
	4,29	86			
	4,22	85			
	4,15	84			
	4,08	83			
4,01	82				
C	3,50-4,00	74-81	4	зараховано	<p><i>Добре</i> – студент демонструє середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав практичні завдання з недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.</p>
	4,00	81			
	3,92	80			
	3,85	79			
	3,78	78			
	3,71	77			
	3,64	76			
	3,57	75			
3,50	74				

D	2,86-3,49	64-73	3	не зараховано	<p><i>Задовільно</i> – студент демонструє середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками (дає правильну відповідь не менше ніж на 64% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».</p>
	3,49	73			
	3,42	72			
	3,35	71			
	3,28	70			
	3,21	69			
	3,14	68			
	3,07	67			
	3,00	66			
	2,93	65			
	2,86	64			
E	2,51-2,85	60-63	3	не зараховано	<p><i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього (дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на більшість запитань дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».</p>
	2,85	63			
	2,73	62			
	2,62	61			
2,51	60				
FX	2,00-2,50	35-59	2	не зараховано	<p><i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни (дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.</p>
F	0,00-1,99	1-34	2		<p><i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок (дає правильні відповідь менше ніж на 35% питань, або на більшу кількість запитань дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має</p>

					неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.
--	--	--	--	--	---

4. Політика курсу

Базується на тому, що усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту Глухівського НПУ ім. О. Довженка, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка» та Правил внутрішнього розпорядку Коледжу, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності відповідно до «ПОЛОЖЕННЯ про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»».

5. Інформаційне забезпечення

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: Підручник / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. Київ: Академвидав, 2015.416 с.
2. Білорус Т.В. Основи менеджменту: Навчальний посібник / Т.В. Білорус. Київ.: Атіка, 2012.160 с.
3. Дяченко Т.О. Основи менеджменту: Навчальний посібник / Т.О. Дяченко. Київ.: Кондор, 2011.176 с. 4. Мазаракі А.А. Менеджмент: Теорія і практика: Навчальний посібник / А.А. Мазаракі. Київ: Атіка, 2013.584 с.
4. Мошек Г.Є. Менеджмент: Навчальний посібник для дистанційного навчання / Г.Є. Мошек. Київ.: Кондор, 2011.388 с.
5. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту [Текст]: Навчальний посібник / М. В. Туленков. Київ.: Каравела, 2012.304 с.
6. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підручник / Ф.І. Хміль. Київ.: Академвидав, 2014.576 с.

Допоміжна

1. Дикань Н.В. Менеджмент: Навчальний посібник / Н.В. Дикань, І.І. Борисенко. Київ: Знання, 2014. 390 с.
2. Діденко В.М. Менеджмент: Підручник / В.М. Діденко. Київ.: Кондор, 2015. 584 с.
3. Дідковська Л.Г. Менеджмент: Навчальний посібник / Л.Г. Дідковська, П.Л. Гордієнко. Київ.: Алерта, 2016.516 с.

Інформаційні ресурси

1. Основи менеджменту (2014) [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://library.if.ua/books/html>
2. Осовська Г.В. Основи менеджменту: навчальний посібник / Г.В.Осовська, О.А.Осовський [Електронний ресурс].Режим доступу: <http://mmlib.net/knigi/menedzhment/kniga-17/>
3. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій України : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листоп. 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс].Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>
4. http://pidruchniki.com/1584072039904/politekonomiya/ekonomichna_teor_iya_politekonomiya
5. <http://studentam.kiev.ua/content/view/784/82/11>. <http://ukrlibrary.com.ua/books/22/index.html>